

**2^η Πανελλήνια Μαθητική Προσομοίωση Επιτροπών του ΟΗΕ
για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου**

«Μαθητές σε ρόλο Διπλωμάτη»

Οδηγός Μελέτης

**Επιτροπή για την Εξάλειψη των Διακρίσεων κατά των
Γυναικών**

«Το δικαίωμα στην ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων»

Πρόεδρος: Δήμητρα Αννέτα

Αντιπρόεδρος: Παπαθανασίου Ελισάβετ

Περιεχόμενα

1. Καλωσόρισμα του Προεδρείου	3
2. Ιστορική επισκόπηση: ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών και η Σύμβαση για την Εξάλειψη κάθε Μορφής Διάκρισης σε βάρος της Γυναίκας	4
3. Επιτροπή για την Εξάλειψη των Διακρίσεων σε βάρος των Γυναικών: ρόλος και αρμοδιότητες	4-5
4. Άρθρο 8 Σύμβασης για την Εξάλειψη κάθε Μορφής Διάκρισης σε βάρος της Γυναίκας	5
5. Επεξήγηση Ορολογίας	5-6
6. Ανάλυση του άρθρου 8 της Σύμβασης μέσα από τα Γενικά Σχόλια της Επιτροπής	6-7
7. Ειδικότερα ζητήματα	7-8
8. Ερωτήσεις προς τους συμμετέχοντες	8
9. Ενδεικτικές επιλογές για πρόσθετη μελέτη	8-9
10. Ηλεκτρονικές Πηγές	9
11. Βιβλιογραφία	9

1. Καλωσόρισμα του Προεδρείου

Αγαπητοί συμμετέχοντες,

Με χαρά σας καλωσορίζουμε στην 2^η Μαθητική Προσομοίωση «Μαθητές σε Ρόλο Διπλωμάτη» και ειδικότερα στην Επιτροπή για την Εξάλειψη όλων των Μορφών Διακρίσεων σε βάρος των Γυναικών, στην ημερήσια διάταξη που αφορά στην ισότιμη εκπροσώπηση των δύο φύλων. Όντας μέλη της εν λόγω Επιτροπής, θα κληθείτε να ασχοληθείτε με καίρια ζητήματα, βαρύνουσας σημασίας, τα οποία σχετίζονται με την ισότιμη μεταχείριση των δύο φύλων σε όλες τις εκφάνσεις της πολιτικής και κοινωνικής ζωής και να παραθέσετε τις θέσεις και τις προτάσεις σας πάνω σε αυτά.

Έχοντας ως γνώμονα και θέτοντας σαν προτεραιότητα την όσο το δυνατόν περισσότερο ευχάριστη και δημιουργική εμπειρία για εσάς, δημιουργήσαμε τον παρακάτω Οδηγό Μελέτης. Σκοπός του είναι να διευκολύνει το έργο σας και να αποτελέσει αρωγή στην προετοιμασία σας. Για το λόγο αυτό, ευελπιστούμε να είναι σαφής και καθοδηγητικός και να σας δώσει τα κατάλληλα ερεθίσματα για προσωπική αναζήτηση.

Ανυπομονούμε να σας γνωρίσουμε από κοντά και να συμπορεύσουμε σε αυτό το ταξίδι της ενασχόλησης με τα ανθρώπινα δικαιώματα και ειδικότερα, με ζητήματα ισότητας των φύλων, σε μία εποχή που είναι πιο επίκαιρα από ποτέ και απαιτούν την ευαισθητοποίηση και τη συνεισφορά όλων.

Με εκτίμηση,

Αννέτα Δήμτσα, Πρόεδρος
Ελισάβετ Παπαθανασίου, Αντιπρόεδρος

2. Ιστορική Επισκόπηση: ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών και η Σύμβαση για την Εξάλειψη κάθε Μορφής Διάκρισης κατά της Γυναίκας

Ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) αποτελεί έναν παγκόσμιο διεθνή οργανισμό, που συστάθηκε από 51 ιδρυτικά κράτη (ανάμεσα στα οποία και η Ελλάδα) στο Σαν Φρανσίσκο στις 26 Ιουνίου του 1945 και τέθηκε σε ισχύ στις 24 Οκτωβρίου του ίδιου έτους, μετά την κύρωση του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών από τα κοινοβούλια των κρατών μελών. Σήμερα αριθμεί 193 κράτη μέλη.

Οι σκοποί του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών καταγράφονται στο άρθρο 1 του Χάρτη, με την παράγραφο 3 να εντάσσει σε αυτούς την «ανάπτυξη και ενθάρρυνση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων χωρίς διάκριση φυλής, φύλου, γλώσσας ή θρησκείας».

Βασισμένη στους σκοπούς αυτούς, η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών υιοθέτησε στις 18 Δεκεμβρίου του 1979 στη Νέα Υόρκη τη «Σύμβαση για την Εξάλειψη κάθε Μορφής Διάκρισης κατά της Γυναίκας», η οποία τέθηκε σε ισχύ στις 3 Σεπτεμβρίου του 1981. Σκοπός της είναι η προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και η εξάλειψη των διακρίσεων κατά των γυναικών. Η Σύμβαση έχει σήμερα 189 συμβαλλόμενα κράτη, τα οποία δεσμεύονται από τις διατάξεις του.¹ Τον Δεκέμβριο του 2000 τέθηκε σε ισχύ ένα Προαιρετικό Πρωτόκολλο στη Σύμβαση, το οποίο επίσης δεσμεύει τα κράτη που το έχουν υπογράψει και επικυρώσει.² Σύμφωνα με αυτό, μπορούν να υποβληθούν στην Επιτροπή για την Εξάλειψη των Διακρίσεων κατά των Γυναικών αναφορές από ή εκ μέρους οποιουδήποτε ατόμου ή ομάδας που διατείνεται ότι υπήρξε θύμα παραβίασης κάποιου από τα δικαιώματα που θεσπίζει η Σύμβαση.³

3. Επιτροπή για την Εξάλειψη των Διακρίσεων κατά των Γυναικών: ρόλος και αρμοδιότητες

¹Ο πλήρης κατάλογος των συμβαλλόμενων Κρατών-Μερών βρίσκεται εδώ:

https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=IV-8&chapter=4&lang=en

² Περισσότερες πληροφορίες για το Πρωτόκολλο:

<http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/protocol/>

³Νάσκου-Περράκη Π., Ταραράς Κ., Χαϊνογλου Κ., «Ανθρώπινα Δικαιώματα: Ερωτήσεις και Απαντήσεις», εκδ. Θέμις, Αθήνα, 2013, σ. 94

Και στον ιστότοπο

<http://www.naskouperraki.gr/%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CE%B9%CF%8E%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1-%CF%84%CE%BF%CF%85->

<http://www.naskouperraki.gr/%CE%B1%CE%BD%CE%B8%CF%81%CF%8E%CF%80%CE%BF%CF%85->

<http://www.naskouperraki.gr/%CE%B5%CF%81%CF%89%CF%84%CE%AE%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82-%CE%BA%CE%B1/>

https://www.academia.edu/12754322/%CE%A4%CE%BF_%CE%88%CF%81%CE%B3%CE%BF_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%95%CF%80%CE%B9%CF%84%CF%81%CE%BF%CF%80%CE%AE%CF%82_%CE%B3%CE%B9%CE%B1_%CF%84%CE%B7%CE%BD_%CE%B5%CE%BE%CE%AC%CE%BB%CE%B5%CE%B9%CF%88%CE%B7_%CE%BA%CE%AC%CE%B8%CE%B5_%CE%BC%CE%BF%CF%81%CF%86%CE%AE%CF%82_%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CE%BA%CF%81%CE%AF%CF%83%CE%B5%CF%89%CE%BD_%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%AC_%CF%84%CF%89%CE%BD_%CE%B3%CF%85%CE%BD%CE%B1%CE%B9%CE%BA%CF%8E%CE%BD_1998_

Η Επιτροπή για την Εξάλειψη των Διακρίσεων κατά των Γυναικών αποτελεί ένα όργανο 23 ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων που συστάθηκε κατά το Άρθρο 17 της Σύμβασης και επιβλέπει την εφαρμογή των διατάξεών της.

Η Επιτροπή εξετάζει περιοδικές εκθέσεις από τα συμβαλλόμενα κράτη αναφορικά με τη συμμόρφωσή τους με τις διατάξεις της Σύμβασης ενώ προβαίνει επίσης σε γενικές συστάσεις σχετικά με συγκεκριμένα Άρθρα της Σύμβασης ή με ζητήματα που αφορούν στην εφαρμογή της. Η Επιτροπή για την Εξάλειψη των Διακρίσεων κατά των Γυναικών υποβάλλει επίσης ετήσια έκθεση στη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών, η οποία περιέχει στοιχεία από την εξέταση των εκθέσεων των κρατών, τις καταληκτικές παρατηρήσεις και τις γενικές συστάσεις. Επίσης, η Επιτροπή έχει την αρμοδιότητα να εξετάζει ατομικές αναφορές για παραβιάσεις των διατάξεων της Σύμβασης. Τέλος, η Επιτροπή στην προσπάθειά της να διευκολύνει τα κράτη μέρη στην καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων της, ερμηνεύει τις διατάξεις του Συμφώνου και δημοσιεύει τα «Γενικά Σχόλια» για συγκεκριμένα ζητήματα και θεματικές.

4. Άρθρο 8 Σύμβασης για την Εξάλειψη κάθε Μορφής Διάκρισης σε βάρος της Γυναίκας

«Τα Κράτη-Μέρη οφείλουν να πάρουν όλα τα κατάλληλα μέτρα που διασφαλίζουν στις γυναίκες, πάνω σε ίσους όρους με τους άνδρες και χωρίς οποιαδήποτε διάκριση, τη δυνατότητα να εκπροσωπούν την Κυβέρνησή τους σε διεθνές επίπεδο και να συμμετέχουν στην εργασία διεθνών οργανισμών.»

5. Επεξήγηση Ορολογίας

Διάκριση: Όπως ορίζεται στο Άρθρο 1 της Σύμβασης, «διάκριση κατά της γυναίκας» σημαίνει «οποιαδήποτε διάκριση, εξαίρεση ή περιορισμό που γίνεται με βάση το φύλο και που έχει ως αποτέλεσμα ή σκοπό τη μείωση ή εκμηδένιση της αναγνώρισης, απόλαυσης ή άσκησης από μέρους των γυναικών, ανεξάρτητα από τη γαμική τους κατάσταση, με βάση την ισότητα ανδρών και γυναικών, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών στον πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό, πολιτιστικό, πολιτικό ή σ' οποιοδήποτε άλλο τομέα.» Διακρίσεις είναι δυνατό να ασκούνται τόσο με άμεσο όσο και με έμμεσο τρόπο. Η άμεση διάκριση χαρακτηρίζεται από την πρόθεση για διακρίσεις εις βάρος μίας κοινωνικής ομάδας και συντρέχει όταν ένα πρόσωπο υφίσταται μεταχείριση λιγότερο ευνοϊκή από αυτήν που θα ετύγχανε, έτυχε ή θα υφίστατο σε ανάλογη ή παρόμοια κατάσταση λόγω κάποιου αναγνωρίσιμου χαρακτηριστικού του. Αντίθετα, η έμμεση διάκριση επικεντρώνεται στην επίδραση μιας πολιτικής ή ενός μέτρου και εμφανίζεται όταν μια εκ πρώτης όψεως ουδέτερη διάταξη, κριτήριο ή πρακτική θέτει εκ των πραγμάτων ένα πρόσωπο ή πρόσωπα της συγκεκριμένης μειονότητας σε μειονεκτική θέση σε σύγκριση με τους άλλους.⁴ Παράλληλα, οφείλουμε να επισημάνουμε ότι γίνεται διάκριση ανάμεσα σε βιολογικό και κοινωνικό φύλο, με το πρώτο να

⁴European Union Agency for Fundamental Rights and European Court of Human Rights, “Handbook on European non-discrimination law”, 2010, σ. 22 και 29

αναφέρεται στις βιολογικές διαφορές που υπάρχουν ανάμεσα στις γυναίκες και τους άνδρες, ενώ το δεύτερο βασίζεται στην κοινωνική συμπεριφορά, όπως είναι επί παραδείγματι στους κοινωνικούς ρόλους με βάση το φύλο του ανθρώπου. Σε όρους δικαίου πολιτικών δικαιωμάτων και διάκρισης, και οι δύο όροι παρατίθενται με τον ίδιο τρόπο και μπορούν να χρησιμοποιηθούν εναλλακτικά.⁵

Διεθνής Οργανισμός: Ονομάζεται ένας οργανισμός με διεθνή συμμετοχή, έκταση ή παρουσία. Αυτός μπορεί να είναι διακυβερνητικός, να αποτελείται, δηλαδή, από ανεξάρτητα κράτη, όπως ο «Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών». Μπορεί, όμως, να είναι και μη κυβερνητικός, όπως μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί και παγκόσμιες εταιρίες, για παράδειγμα η «ActionAid». Η συμμετοχή των γυναικών επί ίσοις όρους με τους άνδρες σε μη κυβερνητικούς οργανισμούς προστατεύεται από το Άρθρο 7, παράγραφος 1, περίπτωση (γ) της Σύμβασης⁶.

act:onaid
Αλλάζουμε ζωές, αλλάζουμε τον κόσμο

6. Ανάλυση του άρθρου 8 της Σύμβασης μέσα από τα Γενικά Σχόλια της Επιτροπής

Κατά την άσκηση της αρμοδιότητάς της για την έκδοση Γενικών Σχολίων, η «Επιτροπή για την Εξάλειψη των Διακρίσεων σε βάρος των Γυναικών» έχει δημοσιεύσει, μέχρι σήμερα, δύο Γενικά Σχόλια αφιερωμένα στην ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων. Αυτά είναι το Γενικό Σχόλιο 8 με έτος δημοσίευσης το 1988 και το Γενικό Σχόλιο 23 με έτος δημοσίευσης το 1997. Για την ευχερέστερη κατανόηση του άρθρου 6, παρατίθενται περιλήψεις των δυο προαναφερθέντων Γενικών Σχολίων.

Περίληψη Γενικού Σχολίου Νο.8: Η ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων (άρθρο 8)

⁵Gender (Sex) DiscriminationBasics, FindLaw.com. Περισσότερες πληροφορίες βρίσκονται εδώ: <http://civilrights.findlaw.com/discrimination/gender-sex-discrimination-basics.html>

⁶ Άρθρο 7, Σύμβαση για την Εξάλειψη κάθε Μορφής Διάκρισης σε βάρος της Γυναίκας:

«Τα Κράτη-Μέλη οφείλουν να πάρουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για εξάλειψη των διακρίσεων σε βάρος των γυναικών στην πολιτική και δημόσια ζωή της χώρας και, ιδιαίτερα, να διασφαλίσουν για τις γυναίκες πάνω σε ίσους όρους με τους άνδρες το δικαίωμα: (α) να ψηφίζουν σ' όλες τις εκλογές και τα δημοψηφίσματα και να είναι εκλόγιμες σ' όλα τα αιρετά σώματα(β) να συμμετέχουν στη διαμόρφωση της κυβερνητικής πολιτικής και την υλοποίηση της και να κατέχουν δημόσια αξιώματα και να εκτελούν όλα τα δημόσια λειτουργήματα σ' όλα τα επίπεδα της διακυβέρνησης· (γ) να συμμετέχουν σε μη κυβερνητικούς οργανισμούς και συνδέσμους που ενδιαφέρονται για τη δημόσια και πολιτική ζωή της χώρας.»

Το πρώτο Γενικό Σχόλιο που εξέδωσε η Επιτροπή ήταν πολύ μικρό σε έκταση και περιοριζόταν στην ανάγκη να ληφθούν προσωρινά ειδικά μέτρα (του άρθρου 4 της Σύμβασης⁷) με σκοπό την εφαρμογή του άρθρου 8 και την εξασφάλιση ότι οι γυναίκες επί ίσοις όροις με τους άνδρες έχουν την ευκαιρία να εκπροσωπούν την Κυβέρνησή τους σε διεθνές επίπεδο και να συμμετέχουν στην εργασία διεθνών οργανισμών.

Περίληψη Γενικού Σχολίου Νο.23: Η ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων (άρθρο 8)

Μέσω του δεύτερου χρονικά δημοσιευμένου Γενικού Σχολίου, η Επιτροπή τόνισε ότι η «επί ίσοις όροις εκπροσώπηση της Κυβέρνησης σε διεθνές επίπεδο» απαιτεί την ένταξη των γυναικών σε πολιτικά, οικονομικά και στρατιωτικά θέματα, στην πολυμερή και διμερή διπλωματία, καθώς και σε επίσημες αποστολές σε διεθνείς και περιφερειακούς οργανισμούς. Από τις αναφορές των κρατών προκύπτει ότι οι γυναίκες δεν εκπροσωπούνται επαρκώς στα Διπλωματικά Σώματα και τείνουν να μην τους ανατίθενται υψηλόβαθμες θέσεις, ενώ, παράλληλα, διορίζονται συνήθως σε λιγότερο σημαντικές για την εξωτερική πολιτική της χώρας τους Πρεσβείες. Αυτό είναι συχνά αποτέλεσμα απουσίας ενός αντικειμενικού κριτηρίου στη διαδικασία της πρόσληψης και της προαγωγής, στηριζόμενο πολλές φορές στην υπόθεση ότι οι υποχρεώσεις των γυναικών στα πλαίσια της οικογένειας δεν θα τους επιτρέψουν να ανταποκριθούν στις διπλωματικές υποχρεώσεις. Η Επιτροπή, λοιπόν, επισήμανε ότι η είσοδος των γυναικών στις διεθνείς διαπραγματεύσεις, σε δράσεις ειρηνευτικών δυνάμεων, στη διαμεσολάβηση και στην ανθρωπιστική βοήθεια είναι απαραίτητη και κάλεσε τα Κράτη να παρέχουν στατιστικά στοιχεία που να δείχνουν την αναλογία του ποσοστού των γυναικών που εμπλέκονται στη διεθνή εκπροσώπηση. Παράλληλα, τόνισε την ανάγκη καθιέρωσης αντικειμενικών κριτηρίων και διαδικασιών για την ανάθεση και προαγωγή των γυναικών στις σχετικές θέσεις, ενώ κάλεσε τα Κράτη να παρέχουν πληροφορίες αναφορικά με τις διακρίσεις εις βάρος των γυναικών λόγω των πολιτικών δραστηριοτήτων τους ατομικά ή ως μέλη Οργανισμών για τις γυναίκες. Τέλος, η Επιτροπή έκρινε αναγκαία τη λήψη μέτρων για τη διάδοση πληροφοριών σχετικών με τις διεθνείς υποχρεώσεις των Κρατών που αφορούν τις γυναίκες σε κυβερνητικούς και μη οργανισμούς υπεύθυνους για την ενίσχυση των γυναικών.

7. Ειδικότερα ζητήματα

Το ζήτημα της εκπροσώπησης

⁷ Άρθρο 4, Παράγραφος 1, Σύμβαση για την Εξάλειψη κάθε Μορφής Διάκρισης σε βάρος της Γυναίκας:

«Η υιοθέτηση από μέρους Κρατών-Μερών προσωρινών ειδικών μέτρων με σκοπό την επιτάχυνση DE FACTO της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών δεν πρέπει να θεωρείται ως πράξη διάκρισης όπως αυτή ορίζεται στην παρούσα Σύμβαση, αλλά με κανένα τρόπο δεν πρέπει να συνεπάγονται τη διατήρηση άνισων ή ξεχωριστών κριτηρίων τα μέτρα αυτά θα πρέπει να σταματούν όταν οι αντικειμενικοί σκοποί της ισότητας ευκαιριών και μεταχείρισης επιτευχθούν.»

Ως “εκπροσώπηση” ορίζεται η δυνατότητα που δίνεται σε κάποιον να ενεργεί κατ’εντολή και για λογαριασμό κάποιου άλλου. Όσον αφορά στην εκπροσώπηση των γυναικών, στην προκειμένη περίπτωση μας ενδιαφέρει αυτή που σχετίζεται με την εκπροσώπηση σε επίπεδο πολιτικής και ηγεσίας. Προκειμένου να επιτευχθεί η ισότιμη μεταχείριση και εκπροσώπηση, είναι σημαντικό να διαμορφωθεί η αντίστοιχη οργανωσιακή κουλτούρα και να δημιουργηθούν οι απαραίτητες πολιτικές που θα επιτρέπουν την ενσωμάτωση των γυναικών. Τα πρακτικά αποτελέσματα αυτών διαφαίνονται καλύτερα σε επίπεδο ιεραρχίας και ηγεσίας. Είναι ευρέως αναγνωρισμένο το γεγονός ότι η ηγεσία που στοχεύει στην ενσωμάτωση και στην οποία υπάρχει ελεύθερη πρόσβαση, «δεν είναι μόνο αποτελεσματική στην προσαρμογή σε μία διεθνή πολιτική οικονομία που διαφοροποιείται με ραγδαίους ρυθμούς, αλλά είναι και αγωγίμη στο συμπληρωματικό στόχο που υιοθετεί την

πρόοδο των γυναικών».⁸ Παράλληλα, βάσει ερευνών που έχουν πραγματοποιηθεί, στις οργανωσιακές δομές που κυριαρχεί η συλλογικότητα, παρατηρείται ότι είναι μεγαλύτερο το ποσοστό των γυναικών που αναδύονται σε ηγετικές θέσεις, εν αντιθέσει με αυτές στις οποίες υπάρχει ιεραρχία από πάνω προς τα κάτω. Με τον τρόπο αυτό αναγνωρίζεται η ανάγκη για προληπτικές στρατηγικές οι οποίες θα συμβάλλουν στη δημιουργία ηγετών με τις απαιτούμενες ικανότητες και εφόδια που χρειάζονται για να επιτευχθούν οι στόχοι της ισότητας των φύλων, αλλά και να δημιουργηθεί η απαραίτητη κουλτούρα που θα δίνει τη δυνατότητα σε όλους τους εργαζόμενους να πετύχουν. Γίνεται κατανοητό λοιπόν, ότι η αποτελεσματική ηγεσία και η διαμόρφωση συγκεκριμένων πολιτικών, οδηγούν σε ουσιαστική εκπροσώπηση των γυναικών είτε σε επίπεδο Κρατών και Κυβερνήσεων, είτε σε επίπεδο εργασίας σε επιχειρήσεις και Διεθνείς Οργανισμούς.

8. Ερωτήσεις προς τους συμμετέχοντες:

⁸ UNWOMEN, Equal Representation of Women through the Lens of Leadership and Organizational Culture, EGM/2015/Report, σ. 14

- 1) Ποια μέτρα θεωρείτε ότι πρέπει να ληφθούν έτσι ώστε να είναι ισότιμη η εκπροσώπηση των γυναικών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο;
- 2) Ποιος έχει την κυριότερη ευθύνη για την αλλαγή στην αντιμετώπιση των γυναικών και ποιοι φορείς μπορούν να συμβάλλουν στη συμμετοχή τους σε θέσεις λήψης αποφάσεων;

9. Ενδεικτικές επιλογές για πρόσθετη μελέτη

- 1) Ολόκληρη η Σύμβαση για την Εξάλειψη κάθε Μορφής Διάκρισης σε βάρος της Γυναίκας είναι διαθέσιμη στον παρακάτω σύνδεσμο:
http://www.cylaw.org/nomoi/arith/1985_1_078.pdf
- 2) Τα πρωτότυπα κείμενα των Γενικών Σχολίων που είναι διαθέσιμα στον παρακάτω σύνδεσμο:
<http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/CEDAW/Pages/Recommendations.aspx>
- 3) Η μηχανή αναζήτησης σχετικά με το ποιες διεθνείς συνθήκες ανθρωπίνων δικαιωμάτων έχει υπογράψει και κυρώσει κάθε κράτος-μέλος του ΟΗΕ. Έμφαση πρέπει να δοθεί στο αν συγκεκριμένο κράτος έχει υπογράψει και κυρώσει τη Σύμβαση για την Εξάλειψη κάθε Μορφής Διάκρισης σε βάρος της Γυναίκας: <http://indicators.ohchr.org/>

10. Ηλεκτρονικές Πηγές

1. <http://www.un.org/womenwatch/daw/egm/eql-men/FinalReport.pdf>
2. <http://civilrights.findlaw.com/discrimination/gender-sex-discrimination-basics.html>
3. http://www.unwomen.org/-/media/headquarters/attachments/sections/library/publications/2015/egm%202015%20report_final.pdf?la=en&vs=4744
4. <http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/text/econvention.htm#article17>
5. <http://civilrights.findlaw.com/discrimination/gender-sex-discrimination-basics.html>
6. <http://www.un.org/womenwatch/daw/egm/eql-men/FinalReport.pdf>

11. Βιβλιογραφία

1. Committee on the Elimination of Discrimination against Women (CEDAW), General Recommendation No. 8: Article 8, 7th session, 1988

2. Committee on the Elimination of Discrimination against Women (CEDAW), General Recommendation No. 23: women in political and public life, 16th session, 1997
3. Νάσκου-Περράκη Π., Ταραράς Κ., Χαϊνογλου Κ., «Ανθρώπινα Δικαιώματα: Ερωτήσεις και Απαντήσεις», εκδ. Θέμις, Αθήνα, 2013
4. Νάσκου-Περράκη Π., «Δικαιώματα του Ανθρώπου: Παγκόσμια και περιφερειακή προστασία. Θεωρία – Νομολογία», με τη συμβολή των: Ν. Ζάικου, Μ. Βάγια, Β. Γραμματικά, Μ. Σαρηγιαννίδη, Ι. Πέρβου, εκδ.Σάκκουλα,Αθήνα,2016
5. European Union Agency for Fundamental Rights and European Court of Human Rights, “Handbook on European non-discrimination law”, 2010
6. UN Women/Coordination Division, “*Equal Representation of Women through the Lens of Leadership and Organizational Culture*”, EGM/2015/Report
7. United Nations Division for the Advancement of Women (DAW), Equal Participation of Women and Men in Decision-Making Processes, with Particular Emphasis on Political Participation and Leadership, EGM/EPDM /2005/REPORT